

Inleiding Handboek Financiën

Universiteit Leiden

Bedrijfsvoering / FEZ

Oktober 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Wet- & regelgeving	5
3. Organisatie en financiële functie	7
4. Universitaire middelen & allocatie	9
5. Planning & controlcyclus	11
6. Inhoud Handboek Financiën.....	13
7. Diverse verwijzingen	14

Versie	1.3	Oktober 2012
Beheer	Karin van der Top, BB/FEZ	k.i.van.der.top@bb.leidenuniv.nl tsl. 5486

1. Inleiding

De Inleiding Handboek Financiën is een document waarin op hoofdlijnen de financiële bedrijfsvoering van de Universiteit Leiden (LEI) wordt besproken. In het Handboek Financiën worden de afspraken vastgelegd die gelden voor de financiële bedrijfsvoering van de Universiteit Leiden (LEI). Het beheer van het Handboek Financiën is ondergebracht bij de afdeling Financieel Economische Zaken (FEZ) van de directie bedrijfsvoering (BV) van het Bestuursbureau (BB) van LEI.

Het handboek bestaat uit verschillende delen, die deels zijn opgenomen op de voor alle medewerkers van LEI toegankelijke delen van de website en verder zijn ondergebracht in 'Op de Sharepoint Handboek Financiën':

- Inleiding Financiën (zie Sharepoint Handboek Financiën of <http://medewerkers.leidenuniv.nl/financien/financien/inhoud.html>)
- Webpagina's Financiën (waar instructies en voorschriften inzake de financieel administratieve afhandeling van inkopen, facturen, declaraties en dergelijke, zijn gepubliceerd voor alle medewerkers van de universiteit op de website van het Financieel Shared Service Center (FSSC). (zie <http://medewerkers.leidenuniv.nl/financien/>)
- De Handleidingen, waarin de afspraken rond de verschillende onderdelen van de Planning & controlcyclus worden vastgelegd
- Richtlijnen, waarin interne afspraken over onder meer de hantering van de toepasselijke wet- en regelgeving worden vastgelegd.
- Procesbeschrijvingen, waarin de financieel-administratieve processen zijn beschreven.
- Productencatalogus van het Financieel Shared Service Centre (FSSC).
- Informatie op hoofdlijnen op het terrein van inkoop: regelgeving inkoopactiviteiten en Europese aanbesteding & overzicht contracten universitaire inkoop UIL.
- Audit Charter AIC

Diverse nauw aan de financiële bedrijfsvoering gerelateerde interne afspraken, zoals over inkoop (inclusief Europese aanbesteding), bestuurs- en mandaatregelingen e.d. worden gepubliceerd op andere delen van de website. Voor zover relevant geacht wordt verwezen naar de desbetreffende regelingen/richtlijnen.

Nieuwe instructies, richtlijnen, procesbeschrijvingen alsmede wijzigingen daarvan worden in het Handboek Financiën opgenomen. Als regel worden richtlijnen door het CvB dan wel door de directeur BB/Bedrijfsvoering vastgesteld, namens het CvB. Procesbeschrijvingen worden (afhankelijk van het onderwerp) door het hoofd FEZ dan wel het hoofd FSSC vastgesteld. Het hoofd FEZ is verantwoordelijk voor het onderhoud van het Handboek Financiën, en signaleert waar nodig noodzakelijke wijzigingen in richtlijnen of procesbeschrijvingen.

De faculteiten/eenheden dienen waar nodig zelf richtlijnen en procesbeschrijvingen vast te stellen en vast te leggen in een decentraal Handboek AO. De binnen dat onderdeel gehanteerde afspraken/instructies worden daarin vastgelegd, waarbij uiteraard dit Handboek Financiën (en de wet- en regelgeving) als kader geldt.

In deze Inleiding Handboek Financiën wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de financiële bedrijfsvoering van de Universiteit Leiden. De inrichting van de financiële bedrijfsvoering is gebaseerd op:

- De toepasselijke wet- en regelgeving (paragraaf 2)
- Organisatiestructuur universiteit en de inrichting van de financiële functie (paragraaf 3)
- De universitaire middelen en allocatie (paragraaf 4)

- Planning & controlcyclus (paragraaf 5)

Tenslotte wordt in paragraaf 6 de indeling van het Handboek Financiën weergegeven.

2. Wet- & regelgeving

De wet- en regelgeving kan worden onderscheiden in:

1. WHW (Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek)
2. Op de WHW gebaseerde regelingen van OCW (Bekostigingsbesluit WHW, regeling jaarverslaggeving, controleprotocol)
3. Specifieke wet- en regelgeving voor publiekrechtelijke organen.
4. Algemene wet- en regelgeving die van toepassing is op Lei (zoals belastingwetgeving)

WHW

Op het hele hoger onderwijs is de *Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek* (WHW) van toepassing. Op deze wet is de rechtspersoonlijkheid van de Universiteit Leiden gebaseerd. Verder regelt deze wet de relatie van de universiteit met de rijksoverheid, met name de bekostiging van de universiteiten door het rijk, de accreditatie door de Nederlands-Vlaams Accreditatie Organisatie (NVAO), de inschrijving van studenten en het innen van collegegeld. Verder regelt de WHW de hoofdlijnen van de onderwijsstructuur (de bachelor-masterstructuur) en de hoofdlijnen van de universitaire bestuurs- en medezeggenschapsstructuur.

Regelingen OCW

Ter uitwerking van diverse artikelen in de WHW, heeft de Minister van OCW regelingen uitgevaardigd die effect hebben op de financiële bedrijfsvoering, zoals:

- Regeling jaarverslaggeving onderwijs van 12 december 2007.
In deze regeling en in de daaraan gerelateerde RJ660 is aangegeven welke grondslagen de universiteit moet hanteren bij het opstellen van de jaarrekening.
- Bekostigingsbesluit WHW/regeling financiën.
Hierin zijn de bekostigingsvoorschriften voor de universiteiten vastgesteld.
- Controleprotocol.
Het controleprotocol bevat aanwijzingen voor de inrichting en de uitvoering van de accountantscontrole op de jaarstukken en voor de uit te voeren controles op de rechtmatigheid. Tevens bevat het de voorschriften voor de controle van de bekostigingsgegevens. Het controleprotocol is vooral bedoeld als hulpmiddel en naslagwerk voor de accountant die voor een instelling de controle op de jaarstukken uitvoert.
- Regeling Beleggen en belenen .

Wet- en regelgeving voor publiekrechtelijke organisaties

- Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten
Het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (zie <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/besluiten/2008/12/10/besluit-aanbestedingsregels-voor-overheidsopdrachten-bao-recent.html>) is van toepassing op de universiteit.
Als de universiteit goederen of diensten afneemt van een bedrijf, gelden speciale procedures voor het kiezen van ondernemingen, de zogenaamde aanbestedingsprocedures. Boven een bepaald bedrag is de Nederlandse overheid verplicht om opdrachten Europees aan te besteden.
Op de Website universitaire inkoop: <http://www.organisatie.leidenuniv.nl/inkoop/medewerkers/>
Kunt informatie vinden over de aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten.

Drempelbedragen: http://www.europeseaanbestedingen.eu/europeseaanbestedingen/europese_aanbesteding/drempelbedragen

- Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT)
Op grond van deze wet dient de universiteit, beloningen die het gemiddelde belastbare loon per jaar van een minister te boven gaan, openbaar te maken. De beloning in de zin van deze wet bestaat uit het belastbare loon alsmede de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn. Deze “voorzieningen” betreffen in ieder geval de pensioenbijdragen ten laste van de werkgever en werknemer. Naast het reguliere belastbare loon dienen ook incidentele vergoedingen (zoals toegekende uitkeringen in verband met beëindigen van het dienstverband) in aanmerking genomen te worden. Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband die in combinatie met het inkomen meer bedragen dan het norminkomen van de minister, dienen vermeld te worden.

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT):

<http://www.st-ab.nl/wetten/1039> [Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens.htm](http://www.st-ab.nl/wetten/1039)

Gemiddeld belastbare loon ministers 2009

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/beloningen-bestuurders/>

Publicatie staatscourant WOPT normbedrag 2009

<http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/brochures/2009/02/20/publicatie-wopt-normbedrag-2008/stcrt2009nr34publicatiewoptnormbedrag2008.pdf>

- Mededingingsregels
De Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) hebben een universitaire gedragscode opgesteld met betrekking tot marktactiviteiten:
<http://www.vsnu.nl/web/file?uuid=a0e4663d-7f89-45fb-9041-4c5087716f10&owner=30689d27-c794-4a77-a4b1-99268909879a&contentid=113>

Algemene wet- en regelgeving

Op de financiële bedrijfsvoering zijn onder meer van toepassing:

- Titel 9 BW 2 (op grond van regeling jaarverslaggeving)
- Belastingwetgeving
  - Loonbelasting
  - BTW
- Regelgeving m.b.t. de inrichting en bewaarplicht van financiële administraties.

3. Organisatie en financiële functie

De kaders voor het bestuur en de organisatiestructuur van de universiteit zijn vastgelegd in de WHW. In het bestuursreglement en mandaatregelingen is de organisatiestructuur en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de universiteit verder geoperationaliseerd.

Organisatiestructuur

Het College van Bestuur regelt de bevoegdheden van de faculteitsbesturen, de Campus Den Haag en het ICLON Leiden in de mandaatregeling:

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/Mandaatregeling%20aan%20faculteitsbesturen.pdf>

Ook de bevoegdheden van de directies van het Bestuursbureau en de expertisecentra regelt het College van Bestuur in de mandaatregeling:

http://www.reglementen.leidenuniv.nl/general/img/Mandaatregeling%20aan%20het%20Bestuursbureau%20en%20de%20expertisecentra_tcm80-66594.pdf

Bestuursreglement

De Universiteit Leiden heeft een Bestuurs- en BeheersReglement Universiteit Leiden:

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/Bestuurs-%20en%20BeheersReglement%20Lei.pdf>

De Universiteitsraad (UR)

De Universiteitsraad is een medezeggenschapsorgaan, dat als taak heeft het College van Bestuur kritisch te volgen, het van advies te voorzien en soms mee te beslissen over belangrijke onderwerpen.

<http://www.organisatie.leidenuniv.nl/medezeggenschap/universiteitsraad/>

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur van de universiteit in haar geheel en op het beheer daarvan. Zij staat het College van Bestuur met raad bij.

De Raad van Toezicht ziet erop toe dat het College van Bestuur bij de uitoefening van zijn bevoegdheden de op de universiteit betrekking hebbende wetten alsmede de krachtens die wetten uitgevaardigde regelingen, richtlijnen, aanwijzingen en reglementen naleeft.

De Raad van Toezicht is belast met de goedkeuring van de begroting en het jaarverslag alsmede met de goedkeuring van bepaalde typen van gemeenschappelijke regelingen met andere instellingen van hoger onderwijs.

De voorzitter en leden van de Raad van Toezicht (van wie een het bijzondere vertrouwen van de Universiteitsraad geniet) worden door de minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen benoemd, geschorst en ontslagen. De Raad van Toezicht is verantwoording schuldig aan de minister.

<http://www.organisatie.leidenuniv.nl/raad-van-toezicht.jsp>

De raad van toezicht heeft uit zijn midden een auditcommissie aangewezen. Ter voorbereiding van de besluitvorming van de Raad van Toezicht ten aanzien van het jaarverslag en de jaarrekening en de universitaire begroting.

Inrichting financiële functie

De inrichting van de financiële functie is enerzijds een gevolg van de inrichting van de organisatie en anderzijds een gevolg van de gewenste invulling van de financiële functie.

Met ingang van februari 2009 is het Financieel Shared Service Center (FSSC) opricht binnen de directie bedrijfsvoering. Het FSSC verzorgt de transactieverwerking voor de hele Universiteit.

De eenheden/faculteiten beschikken over een eigen controller. Deze controller is verantwoordelijk voor de begroting, de financiële rapportages, de projectadministratie en de jaarrekening.

FEZ is verantwoordelijk voor de advisering en de ondersteuning aan de directeur Bedrijfsvoering (en CvB). FEZ is verantwoordelijk voor de producten in de Planning & Control cyclus van de Universiteit Leiden. Verder is FEZ verantwoordelijk voor treasury (zie Treasury statuut) en de coördinatie van de Administratieve Organisatie.

Audits en interne controle worden uitgevoerd door de Afdeling AIC (Audit en Interne Controle). Deze afdeling werkt samen met de externe accountant en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het auditprogramma, de interim controle, de controle van de bekostiging (voorbereiding certificering door externe accountant) , de controle van de jaarrekening (idem) en de controle van de projecten (idem).

4. Universitaire middelen & allocatie

De middelen van de universiteit worden onderscheiden in 1^e geldstroom, 2^e en 3^e geldstroom. Het CvB stelt de middelen uit de 1^e geldstroom beschikbaar aan de eenheden van de universiteit m.b.v. het AEG-model. Middelen uit de 2^e en 3^e geldstroom zijn in principe rechtstreeks beschikbaar voor de desbetreffende eenheden.

1^e geldstroom

De 1^e geldstroom bestaat uit:

- Rijksbijdrage: de wettelijke basis voor de bekostiging van universiteiten is neergelegd in de wet op het hoger onderwijs. In deze wet worden relevante begrippen gedefinieerd die nodig zijn bij het vaststellen van de bekostigingsgrondslagen, onder meer:
  - aantal ingeschreven studenten;
  - aantal getuigschriften;
  - aantal promoties.

Daarbij wordt o.a. rekening gehouden met het aantal ingestroomde studenten en met de behaalde diploma's; aantallen worden gebaseerd op de door de instelling aangeleverde gegevens (zie Handleiding bekostigingscontrole).

In de rijksbijdrage zijn ook speciale toekenningen begrepen, die worden doorgesluisd naar de betreffende eenheden.

- Overige subsidies OCW.
- Collegegelden, waarbij te onderscheiden zijn:
  - Wettelijk vastgestelde collegegelden van initiële (CROHO geregistreerde) opleidingen. (voor studenten jonger dan 30 jaar die de nationaliteit hebben van een land dat behoort tot of geassocieerd is met de Europese Economische Ruimte (EER) of die de Surinaamse nationaliteit hebben en voor niet-EER studenten die recht hebben op studiefinanciering)
  - Instellingscollegegelden voor de overige studenten. De hoogte van deze collegegelden wordt jaarlijks door het College van Bestuur vastgesteld.
- Afdracht 3^e geldstroom. Dat deel van de 3^e geldstroom –inkomsten dat faculteiten afdragen als bijdrage in de huisvestingskosten

2^e geldstroom

De 2^e geldstroom betreft de subsidies van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Verwerving van tweede geldstroom financiën vindt plaats in competitie met andere universiteiten en kennisinstellingen. Stelregel is dat verworven middelen vanuit de subsidiegevers rechtstreeks naar de faculteiten en instituten gaan.

3^e geldstroom

De 3^e geldstroom omvat alle andere baten voor contractonderwijs en contractonderzoek (daaronder begrepen subsidies) van Europese Unie, overheden, bedrijven, particuliere stichtingen, organisaties, collectebusfondsen, collegegelden voor niet-CROHO geregistreerde opleidingen, etc. Stelregel is dat verworven middelen vanuit de subsidiegevers rechtstreeks naar de faculteiten en instituten gaan. Voor deze geldstroom wordt de integrale kostprijs gebruikt, tenzij dat door de financier niet wordt toegestaan (zie regeling Werken voor derden).

Allocatie 1^e geldstroom

Middelen uit de 1^e geldstroom worden ter beschikking gesteld aan faculteiten en aan andere eenheden (waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen apparaatskosten en werkbudgetten). Daarnaast worden uit de 1^e geldstroommiddelen door het CvB middelen gereserveerd voor de stimulering van vernieuwing etc , die uit het Vernieuwingsfonds aan de eenheden ter beschikking worden gesteld.

De bijdrage voor de faculteiten wordt jaarlijks vastgesteld met behulp van het Allocatiemodel Eerste Geldstroom (AEG). Het model dat voor begrotingsjaar 2010 is gebruikt is als volgt opgebouwd:

- Onderwijscompartiment:
  - Een nullast gebaseerd op een genormeerde vaste voet waarin ook verwerkt een doelmatigheids criterium opleidingen
  - Reële ECTS-bekostiging (t-2)
  - Een bonus per gerealiseerd diploma (t-2).
- Onderzoekscompartiment:
  - Een opslag naar 27% op het totaal van de onderwijscomponent
  - Een premie voor 2^e geldstroom/EU
  - Een premie voor gerealiseerde promoties
- Specifieke toewijzingen: deze zijn in release 2 verminderd door deze zoveel mogelijk te laten indalen in het model. Alleen de geormerkte toewijzingen die bestemd zijn voor specifieke taken zijn gehandhaafd.

5. Planning & controlcyclus

Het jaarlijkse tijdschema van de Planning & Controlcyclus staat op de website: <http://medewerkers.leidenuniv.nl/financien/>

Instellingsplan

De Kadernota en de Begroting zijn gebaseerd op doelstellingen, die opgenomen zijn in het instellingsplan.

Kadernota

In de Kadernota wordt jaarlijks een verkenning gedaan naar de ontwikkeling van de baten van de universiteit en wel in het bijzonder naar de ontwikkeling van de rijksbijdrage en collegegelden (eerste geldstroom). De verdeling van de middelen uit de eerste geldstroom vindt voor de faculteiten plaats via het universitaire verdeelmodel AEG (Allocatiemodel Eerste Geldstroom). Afspraken en tijdschema zijn vastgelegd in de handleiding Kadernota.

Bij de andere eenheden wordt op grond van beleidsoverwegingen het financiële kader al dan niet bijgesteld. De in de Kadernota opgenomen verdeling van middelen verschaft de financiële randvoorwaarde voor het opstellen van een (meerjaren)begroting door de universitaire eenheden. De Kadernota is geen begroting en geeft uitsluitend de financiële kaders aan voor de 1^e geldstroom.

Begroting

De faculteiten en overige eenheden stellen integrale meerjarenbegrotingen op. Integraal betekent, dat de Begroting alle baten en lasten in relatie tot alle geldstromen omvat. Afspraken en tijdschema zijn vastgelegd in de handleiding Begroting.

Alleen het budget voor de eerste geldstroom – de universitaire bijdrage – ligt daarbij op voorhand (voorlopig) vast in de vorm van de financiële randvoorwaarde uit de Kadernota. De betreffende begrotingen zijn onderwerp van bestuurlijk overleg in het najaar. Vervolgens stelt het CvB de al dan niet aangepaste Begroting vast.

De universitaire Begroting wordt vastgesteld door het CvB, voor advies voorgelegd aan de UR en ter definitieve goedkeuring aan de Raad van Toezicht aangeboden. De goedgekeurde Begroting wordt vervolgens ter informatie aangeboden aan het Ministerie van OCW. De universitaire eenheden zijn na goedkeuring in de Raad van Toezicht geautoriseerd om de vastgestelde begroting uit te voeren.

In de Kadernota en Begroting wordt de universitaire bijdrage aan eenheden voor de komende periode vastgesteld door College van Bestuur, uitgaande van actuele informatie van OCW inzake omvang en samenstelling van toekomstige Rijksbijdragen, alsmede rekening houdende met actuele ontwikkelingen met betrekking tot de collegegelden.

Er vindt herijking plaats van de eerdere vastgestelde universitaire bijdrage aan de eenheden in het jaar waarin de begroting wordt uitgevoerd. Deze herijking ontstaat door financiële toezeggingen door College van Bestuur aan desbetreffende eenheden en loon- en prijsbijstelling. De door OCW toegekende loon- en prijsbijstelling wordt pas bekend in het uitvoeringsjaar van de begroting.

Bestuurlijke Financiële Rapportage (kwartaalrapportage)

Van de faculteiten en overige eenheden wordt per kwartaal een bestuurlijke financiële rapportage (BFR) gevraagd. Dit is een instrument om de universitaire begroting en de begrotingen van de universitaire eenheden te monitoren en daarmee tijdig zicht te krijgen op eventuele afwijkingen tussen begroting en

realisatie. In het 1^e kwartaal van het jaar ontvangen de eenheden de handleiding BFR met daarin opgenomen de in te dienen formats en inleverdata. In de gevraagde BFR geven de eenheden eindejaarsprognoses aan en worden (verwachte) afwijkingen tussen begroot en realisatie toegelicht. De BFR'n van de eenheden zijn weer input voor de verzamelrapportage BFR. De verzamelrapportage BFR wordt bij FEZ opgesteld en gebruikt om het College van Bestuur te informeren over de stand van zaken in de uitvoering van de begroting. Na behandeling van de verzamelrapportage BFR in het College van Bestuur, vindt terugkoppeling plaats naar de eenheden.

Jaarverslag

Het jaarverslag van de universiteit is het sluitstuk van het planning- & controlproces. In het jaarverslag wordt inhoudelijk en financieel finale verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Hogescholen en universiteiten hebben hierbij te maken met de regeling verslaglegging van OCW en RJ660.

Belangrijk onderdeel van het jaarverslag is de jaarrekening. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de bereikte financiële resultaten. De externe accountant geeft een verklaring af bij de gepresenteerde jaarcijfers. Het jaarverslag wordt evenals de begroting vastgesteld door het CvB, goedgekeurd door de Raad van Toezicht en vervolgens ter informatie allereerst aan de minister van OCW aangeboden. Daarnaast ontvangen externe relaties van de universiteit een jaarverslag. Ook intern vindt brede verspreiding plaats naar de diverse bestuurlijke organen.

Ieder jaar verschijnt in het najaar de 'Handleiding Jaarrekening' waarin het gedetailleerde tijdpad voor het opstellen van de jaarrekening en de instructies voor het samenstellen van het balansdossier. In de Handleiding is een model opgenomen voor de financiële verantwoording over het boekjaar met de hierbij behorende toelichting. De financiële verantwoording over het boekjaar, oftewel de 4^e BFR, is te beschouwen als de "interne jaarrekening" per eenheid.

6. Inhoud Handboek Financiën

Hiervoor is aangegeven op grond van welke kaders (wet- en regelgeving, besluiten CvB) de financiële bedrijfsvoering ingericht dient te worden. Om te voldoen aan deze kaders dienen binnen de universiteit bepaalde procedures en voorschriften te worden gehanteerd. Deze worden door middel van richtlijnen en procesbeschrijvingen in het Handboek Financiën opgenomen. Dit geldt ook voor de Handleidingen waarin de afspraken rond de verschillende onderdelen van de Planning & controlcyclus worden vastgelegd (Kadernota/AEG, Begroting, Jaarrekening, BFR, Bekostiging). Het Handboek Financiën is voor de daartoe geautoriseerde medewerkers binnen de universiteit bereikbaar op de Sharepoint Handboek Financiën.

Inhoud Handboek Financiën

1. Inleiding
2. Handleidingen
  - Tarieven
  - Kadernota/AEG
  - Begroting
  - Jaarrekening
  - BFR
  - Bekostiging
3. Richtlijnen
  - Grondslagen
  - BTW
  - Treasury
  - Projectbeheer
  - Doelsubsidies
  - Verzekeringen
  - Autorisaties SAP
  - Fiscale behandeling vergoedingen
  - Personeelsvoorzieningen
  - Inhuur (tijdelijk) personeel
  - Format Handboek AO eenheden
  - Afhandeling Fraude
  - Publiek Privaat
4. Procesbeschrijvingen
5. Productencatalogus FSSC
6. Inkoop
7. Audit Charter AIC
8. Contact

7. Diverse verwijzingen

Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW)

http://www.st-ab.nl/wetten/0718_Wet_op_het_hoger_onderwijs_en_wetenschappelijk_onderzoek_WHW.htm

Uitvoeringsbesluit WHW

http://www.st-ab.nl/wettennr06/0718-013_Uitvoeringsbesluit_WHW_2008.htm

Regeling Beleggen en belenen

http://wetten.overheid.nl/BWBR0026436/geldigheidsdatum_26-05-2010

Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (bao)

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/bsluiten/2008/12/10/besluit-aanbestedingsregels-voor-overheidsopdrachten-bao-recent.html>

Drempelbedragen bao

http://www.europeseaanbestedingen.eu/europeseaanbestedingen/europese_aanbesteding/drempelbedragen

Inkoop universiteit Leiden

<http://www.organisatie.leidenuniv.nl/inkoop/medewerkers/>

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens

http://www.st-ab.nl/wetten/1039_Wet_openbaarmaking_uit_publieke_middelen_gefinancierde_topinkomens.htm

Gemiddeld belastbare loon ministers 2009

<http://www.minbzk.nl/onderwerpen/openbaar-bestuur/topinkomens/de-wet>

Publicatie staatscourant WOPT normbedrag 2009

<http://www.minbzk.nl/aspx/download.aspx?file=/contents/pages/83630/publicatiewoptnormbedrag2009.pdf>

Universitaire gedragscode opgesteld met betrekking tot marktactiviteiten (VSNU)

<http://www.vsnu.nl/web/file?uuid=a0e4663d-7f89-45fb-9041-4c5087716f10&owner=30689d27-c794-4a77-a4b1-99268909879a&contentid=113>

Het organisatieschema van de universiteit Leiden

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/organogram-universiteit-leiden-2012.pdf>

Bestuurs- en BeheersReglement van de Universiteit Leiden

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/Bestuurs-%20en%20BeheersReglement%20Lei.pdf>

Mandaatregeling inzake de bevoegdheden van de faculteitsbesturen, de Campus Den Haag en het ICLON Leiden

http://www.reglementen.leidenuniv.nl/general/img/Mandaatregeling%20aan%20faculteitsbesturen_tc_m80-86421.pdf

Mandaatregeling inzake de bevoegdheden van de directies van het Bestuursbureau en de expertisecentra
http://www.reglementen.leidenuniv.nl/general/img/Mandaatregeling%20aan%20het%20Bestuursbureau%20en%20de%20expertisecentra_tcm80-66594.pdf

De Universiteitsraad

<http://www.organisatie.leidenuniv.nl/medezeggenschap/universiteitsraad/>

De Raad van Toezicht

<http://www.organisatie.leidenuniv.nl/raad-van-toezicht.jsp>

Planning en controlcyclus 2010

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/jaarplanning-pc-7-feb-2012.pdf>

Collegegeld

<http://www.studenten.leidenuniv.nl/inschrijven-uitschrijven/collegegeld/collegegeld.html>

Besluit tarieven instellingscollegegeld Universiteit Leiden

http://media.leidenuniv.nl/legacy/besluit_tarieven_instellingscollegegeld_2010_2011_2012.pdf

Instructie Werken voor/met derden

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/instructie-werken-voor-met-derden.pdf>

Informatie over EU-projecten

<http://www.research.leiden.edu/luris/>

EU documenten

http://www.leidenuniv.nl/luris-intra/formal_procedures.html